

Muzikanti zpravidla vědí, že je dobré hýčkat si své publikum a příznivce. Platí to zejména v posledních letech, kdy návštěvnost vystoupení folkových a příbuzných interpretů klesá a našlapaný sál rozhodně není pravidlem, nýbrž výjimkou. Naštěstí i u nás se pozvolna objevují takzvané domácí koncerty. Tímto způsobem si pro změnu mohou své oblíbence hýčkat posluchači: stačí se domluvit s dotyčným umělcem a pozvat si domů na dohodnutou dobu kamarády.

Velkým propagátorem a duchovním otcem domácích koncertů je pražský písničkář **Honza Řepka**

jehož zkušenosti jsou uvedeny o několik odstavců dále. Právě od Honzy vyšel před dvěma lety impuls, na základě kterého jsem se i já stal pořadatelem takových koncertů. Jelikož se mi tento způsob kulturního vyžití velmi zamlouvá, rád bych se podělil o několik postupů a zkušeností, na základě kterých se třeba odhodlá k podobným aktivitám i někdo další.

Hlavní výhodou domácího koncertu je pro mě možnost vychutnat si vystoupení svých oblíbených umělců v úzkém kruhu přátel. Atmosféra bývá komorní až intimní: v našich poměrech panelákového obývacího pokoje je počet účastníků koncertu omezen zhruba na dvacet. Je samozřejmě věcí pořadatele, koho si pozve jako další diváky; my už máme vytipovanou skupinu přátel, se kterými je nám dobře a o kterých víme, že o nabízenou hudbu stojí, vystoupení si užijí a nebudou je rušit.

Jako účinkující obvykle oslovujeme dva písničkáře (s kapelami je situace obtížnější vzhledem k větším nárokům na prostor i vzhledem k vyšší hlasitosti produkce). Snažíme se, aby si projevem nebyli příliš podobní a aby spolu především byli kompatibilní po lidské stránce.

Od posluchačů vybíráme finanční příspěvek, který pak rozdělíme mezi účinkující (jelikož se jedná o soukromou akci, není třeba nikomu odvádět žádné poplatky); kromě kulturního zážitku a domácí atmosféry nabízíme i pohoštění (a mnozí příchozí s sebou také přinesou něco na zub). Přítomní obecně vítají, je-li po vystoupení možnost koupit si nějaký ten disk CD nebo knížku a pohovořit si s účinkujícími. Někdy se koncert spontánně vyvine do afterparty nebo jamu, jindy se třeba sedí a povídá.

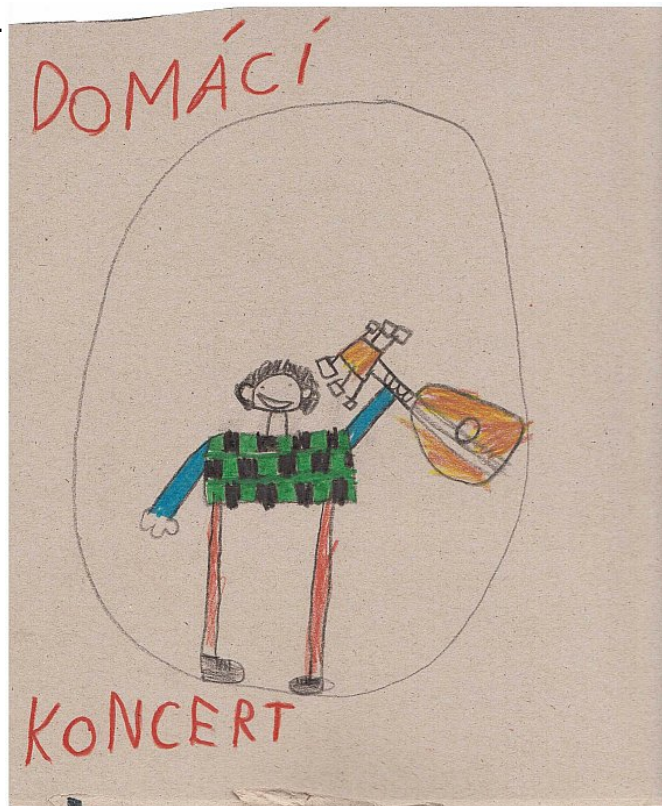
Hlavním tahákem domácích koncertů je bezpochyby atmosféra: hraje se zpravidla akusticky, posluchači mají umělce doslova na dosah ruky a oboustranná komunikace mezi nimi a publikem funguje zcela přirozeně a bezprostředně. To, že každé vystoupení je jiné, je obecně

Jako doma

Napsal uživatel Tomáš Machalík - Doug
Středa, 26 Březen 2014 22:59

známo; o domácích koncertech to ovšem platí mnohonásobně.

Akce tohoto typu s sebou samozřejmě nesou i určité požadavky na úspěšný průběh: patří sem například tolerantní sousedé či dostatek míst k sezení.

I tyto záležitosti ovšem lze v předstihu vyřešit.

Za nejpovolanějšího člověka pro osvětu ohledně domácích koncertů u nás považuji Honzu Řepku. Jeho pohled na věc bude nepochybně přínosný pro všechny zájemce o pořádání domácích koncertů či účinkování na nich, proto jsem ho poprosil o odpovědi na několik otázek.

Jsou domácí koncerty tvým nápadem, nebo ses inspiroval někde v zahraničí?

Domácí koncert je ve smyslu původnosti asi takový patent jako open mic. Je to zkrátka označení pro určitou ustálenou formu vystoupení, která je v některých rysech tak specifická, že jí dali lidé z branže vlastní název. Nic víc, nic míň.

Můj nápad to tedy samozřejmě není. Není to asi vůbec ničí nápad, představuji si docela dobře, jak asi vůbec kdysi došlo k tomu, že z pradávného kruhu kolem ohně kdysi vystoupil první bard a z ostatních se stalo první publikum. Tehdy naši předkové jistě nerozlišovali soukromé a veřejné prostory tak jako my, rozhodně tehdy ale rozuměli tomu, jak důležité je být spolu. Ten, kdo zpíval, nebyl jen zpěvák, byl to zároveň duchovní, učitel a novinář, a jako takový byl svým nejbližším okolím ctěn jako důležitý prostředník, který pomáhá druhým rozumět různostem i jednotě světa.

Domácí koncerty v tomto smyslu chápu jako určitý obrat k malé bezprostřední slavnosti, kterou by měl každý dobrý koncert být. Hudební složka tvoří přitom jen část celkového smyslu takové slavnosti. Stejně důležitá je ta předpona kon- čili s- ve smyslu spolu. A stejně důležitý je pocit,

který přináší prodlévání v místě, kterému říkáme domov.

Pokud jde o tu zahraniční inspiraci, přiznávám ji v příručce, kterou jsem pro budoucí hostitele domácích koncertů sepsal a vyvěsil na svých stránkách. Abych tak řekl, týká se už konkrétní, soudobé metodiky, jak na to. Tak abychom neobjevovali Ameriku, okoukal jsem většinu triků v Americe a přeložil jsem odpovídající informace do češtiny. To je vše.

Jak moc obvyklé či neobvyklé jsou u nás domácí koncerty podle tvých zkušeností?

Spíše neobvyklé. Český posluchač obvykle čeká, že ho na koncert pozve místní kulturní nástěnka, případně jiná, masovější média. Je zvyklý na to, že pořádat koncerty může a má pouze profesionální pořadatel. Neuvědomuje si přitom, že neexistuje pořadatel, kterému by se vyplatilo pořádat koncert pro méně než padesát lidí.

Základní vtíp domácích koncertů ovšem spočívá v tom, že ani při počtu 25–50 diváků (což je obvyklá návštěvnost průměrného koncertu tří čtvrtin všech tuzemských písničkářů) není nikdo tratiný, a to jednoduše proto, že u domácího koncertu odpadá většina režijních nákladů, které jsou spojeny s profesionální produkcí. Neplatí se nájem, zvukař, šatnářka ani hotel; občerstvení zajistí pan domácí, místo reflektoru poslouží lampa po babičce a místo toho, aby se pořadatel díval na hodinky, kdy už bude doma, je hostitel na svém a dívá se na hodinky smutně proto, že by byl nejraději, kdyby ten večírek trval až do rána.

Že se hostitelé domácích koncertů ve Spojených státech a v Kanadě počítají na stovky a u nás na jednotky, souvisí dost možná s politikou. Vůbec celý ten mocný proud DIY (tedy urob si sám), jehož podkategorií domácí koncerty jsou, se dotýká praktického pochopení a využití svobody, samostatnosti a sebevědomí, což jsou mimochodem všechno úzce příbuzné pojmy. Vzhledem k tomu, že u nás tyto vlastnosti byly a stále jsou spíše potlačovány než podporovány, zůstáváme mnohem náchylnější k infantilnímu očekávání, že to za nás udělá někdo jiný. Neudělá.

Co by měl potenciální pořadatel domácího koncertu vědět, než se do takové akce pustí?

Že existuje webová adresa www.janrepka.cz/domacikoncerty, která mu pomůže, poradí a povede k úspěšné premiéře. Reprízy už s chutí udělá po svém a sám.

V čem je domácí koncert pro účinkujícího jiný než klasický veřejný?

Zejména v tom, že u domácího koncertu se vzdálenost mezi účinkujícím a posluchačem zmenšuje na naprosté minimum. Nestojí zde pódium, nejsou zapotřebí mikrofony, odposlechy, reprobedny ani reflektory, u vchodu nezívá cizí paní u pokladny, ale s otevřenou náručí čeká můj soused, a místo aby o přestávce stáli ve frontě u předraženého divadelního baru, přinášejí sami diváci vlastnoručně napečené bábovky a vypálené švestky. To vše přirozeně napomáhá tomu, že se účinkující cítí jako doma. Oslabena je tréma a posíleny jsou naopak duchapřítomnost, bezprostřednost a vědomí jedinečnosti.

Kolik domácích koncertů jsi zhruba absolvoval? Lišily se od sebe nějak zásadně?

Navenek je každý koncert jiný. V podstatě jde však vždy o to samé. Jako účinkující mám úkol aktualizovat určité sdělení. Domácí koncerty považuju osobně za jeden z nejlepších způsobů organizace vystoupení zvláště proto, že odstraňuje velkou část překážek, na něž obvykle takový úkol naráží. To jest nezáměr, nepozornost, nevhodné prostředí, neadekvátní scéna, nezajímaví pořadatelé, zkreslený zvuk, absence neformálního setkání s návštěvníky před koncertem apod.

Domácích koncertů mám za sebou nepočítaně. Z velké části byla amatérsky produkována možná i většina našich koncertů s **Nestiháme**. Buď jsme si je pořádali sami, nebo to byli naši fandové, přátelé a další nadšenci. V domácím prostředí jsme dokonce natáčeli své druhé album a na dvoře téhož statku jsme je i křtili.

Vědomě ten pojem ale používám a rozvíjím asi posledních pět let. Zjistil jsem, že je to na Západě zavedená kategorie a že když něco chci, musím si o to umět říct. Druhý člověk rád pomůže, musí ale vědět, že tu pomoc potřebuju. Tak teď tu a tam zavolám o pomoc, a pak společně uděláme pár pěkných domácích koncertů.